

šanje preživetja mariborskega prebivalstva.

Z glava skozi zid hočejo v Mariboru gospodje, ki so pri občinskem sodišču za pobijanje draginje. Nastavili so ceno za mleko 8 K in za jajca 4 krone komad. Če kaka viničarka ali kmetica malo dražje prodaja, ji biago zaplenijo in jo se tirajo s silo s trga. Uspeh je že dosežen. Na trgu nimajo Mariborčan sedaj ne jaje ne mleka. Kmalu bo prišlo tako daleč, da bo moral sodišče izdati tudi najvišje cene za uživanje mariborskega zraka na praznem trgu.

Kam naj nosimo v Mariboru denar? Naši denarji zavodi v Mariboru so: Spodnještajerska ljudska posojilnica in hranilnica v Mariboru v Stolni ulici ter Gospodarska Zadržna banka na Koroski cesti št. 1. V teh zavodih je denar najboljše in najbolj varno naložen. Posojila dajeta oba za voda pod najugodnejšimi pogoji. Somišljeniki, držite se gesla Svoji k svojim!

Za revne šolarje priredi mladinsko igro s petjem Mladeniška Marijina družba pri franciskanih v nedeljo, 20. novembra ob 4. uri popoldne v Narodnem domu. Sodeluje Krčevinska godba. Vsi dohodki so namenjeni za revne otroke krčevinske šole, zato se preplačila hvaležno sprejemajo. Predprodaja vstopnic je pri samostanskem vratarju v soboto od 2.—4. ure popoldne in v nedeljo od 11.—12. ure.

Stari mariborski grad je kupil slovenski trgovec Berdajs za dva milijona kron od Nemea barona Twikel Vlada v Beogradu je kupno pogodbo že potrdila.

Mlini v Slov. gor. stojijo letošnje leto že od spomladi sem. Ljudje morajo svoje zraje voziti v Maribor na parne mline ali pa k prekupcem z moko v zamenjavo. Ta zamenjava oz. zmletje je silno drago. Lahko rečemo, da mora kmet polovico zrnja odstopiti za mletje, oziroma ga kupiti. Pozivamo naše gospodarske organizacije, da ustanovijo v Mariboru velik mlin na električni pogon, kateri ne bi bil odvisen od pomanjkanja vode. Zadevo bi lahko vzela v roke tudi občina, okrajni zastopi in premožni posamezniki — Veliki mlin je za Slov. gorice krvavo potreben.

Učitelji, ki mečejo božje podobe iz šole. Iz verodostojnega vira smo izvedeli, da sta učitelja sokoliča Humer in Pohar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. zmetala v tamošnji šoli božje in Marijine podobe raz stene. Med našim dobrim ljudstvom vlada veliko ogorčenje Marijinih podob še učitelj do danes ni djal nazaj. Podobe so last ljudstva, last župljanov, ki so šolsko poslopje drago plačali in tudi vsi opremo. Kaj briga zagrizenega učitelja ljudska lastnina? Potem ni čuda, da je nastala blizu šole Sodoma in Gomora in da jo je Humer urnih krač pobrisal iz dežele. Okrajni šolski svet pa se krivice, ki sta jo napravila mlada liberalna učitelja vedno ni popolnoma popravi. V Albanijo s takim petelinom, ki nalašč dražijo naše mirno ljudstvo!

Jareninski zvonovi. V torek, dne 15. novembra so odpehali Jareninčan na okinčanih vozovih iz Maribora tri lepe bronaste zvonove. Vozili so jih posestniki: Supanič, Ledinek in Sekol. Vozovi so peljali čez St. Dž in so prenočili pri Ledinekovi, kjer jih je v sredo zastopnik gospoda knezoškofa stolni proš, g. dr. Matek blagoslovil. V četrtek se je vršilo v Jarenini slovesno blagoslovljenje zvonov. Pridigoval je profesor dr. Medved.

Zvonovi za Konjice. Mariborska livarna zvonov (inženar J. Bühl) vlivata te dni bronaste zvonove za arhidiakonsko cerkev v Konjicah. V četrtek 17. novembra od 5.—6. ure zvečer bodo vlivali veliki, 2800 kg težki zvon. Mariborska livarna zvonov se nahaja istotam, kjer je imel nekdanj zvonar Dencl svojo livarno, t. j. v Kopalški ulici, blizu Narodnega doma.

Vnebovpijoča krivica se godi našim ljudem v ljutomerskem okraju glade odmere dohodnine in vojnega davka. Male obrtnike in posestnike, ki ne morejo vabiti golove gospode v vinske kleti, hočejo za pretirano dohodnino in vojnem davkom uničiti. Vse kar je prav! A da znani Perne hoče upropastiti ravno male in srednje ljudi, kakor sta n. pr. usnar Dreo v Logarovic in Perger v St. Jurju, to presega vse meje pravičnosti. Gospodom pri

ljutomerskem davčnem oblastvu je o-vaduhova beseda sveto pismo ter maščekaveine informacije samostojnežev in liberalcev evangelij. Ni čuda, da gineva spoštovanje do uradov. Pravica spi, krivica in hudobija se šopiri. Kam bomo prišli?

Zandarji in učitelji. V naši državi je zaposlenih na vseh ljudskih šolah 18.377 učiteljev. V zapuščeni Dalmaciji pride na 300 prebivalcev 1 učitelj, v Hrvatski in Slavoniji na 634, istotako v Sloveniji; v Bosni pa celo na 1421. Povprečno pride v naši državi 1 učitelj na 619 prebivalcev. Zato pa imamo več zandarjev! Na 300 prebivalcev pride 1 zandar. V tem oziru prodnari naša kraljevina SHS vsem drugim državam, saj vzdržuje — 40.000 zandarjev. V drugih državah obračajo vlade posebno pozornost ljudski izobrazbi, pri nas pa skrbijo v prvi vrsti za zandarmerijo in za policijo. Ali je to skrb za blagor in dobrobit naroda? Nekaj bi radi zapisali, pa si ne upamo ...

Na koga gledajo v naši državi najbolj? Gotovo ne min stre, ki vladajo in tudi na one, ki so za vladači. Gospodje ministri vlečejo pri nas lepe mesečne plače, o katerih smo že poročali v Gospodarju. V Beogradu pa so sedaj določili pokojnino vsem onim ministrom, ki so nam že ministrovali po 6 mesecev in 1 leto. Vsak minister ki je pomagal vladati najmanj 6 mesecev, dobi 6000 dinarjev letne pokojnine; oni z enim letom ministrske službe pa 10.000 dinarjev. Ne smemo pa pozabiti, da so ravnokar omenjene svote samo osnovna pokojnina in da znašajo doklade k tej pokojnini po 50 dinarjev ali 200 kron dnevno.

Prihodnja mariborska porota, za katero so že izzrebrani porotniki, bo sodila čez 12 slučajev poboja in tri slučajev umora. Vzrok toliko slučajev težkih hudodelstev je letošnje premočno vino.

Studenti visokošolci so se med seboj spoprijeli minulo nedeljo, ko se je vršila volitev na vodilna mesta za višješolsko podporno društvo v Zagrebu. Pri študentskih obhodih po Zagrebu je nekdo ustrelil trikrat iz za ograjenih vrat vseučilišča med množico in zadet enega policajca smrtno-nevarno v trebuh ter ranil enega študenta.

Vremenske nezgode. Dne 10. t. m. je v bližini Splita divjala po vsej morskoli gladini silna burja. Vihar je bil tako ljut, da se je med otokoma Murtera in Vergade (severozapadno od Sibenika) potopil parnik "Cement", ki je bil last brodolastnika Pariča. Parnik "Cement" je vozil sol iz Paga v Split. Kapitan in 12 mož posadke je utonilo. Med Kninom in Drvarom pa je vrgla burja vlak Steinbeissove železnice iz tira (železnica je ozkotirna, kakor n. pr. konjska). Dve osebi sta težko ranjeni.

Samomer ali uboj. Minuli teden so našli pri mali železniški pregradi za Trgom kralja Petra v Mariboru truplo približno 30 letnega moškega, kateremu je vlak odrezal desno roko in desno nogo in ga poskušoval tudi na glavi. Zdravniški ogled je dojal smrt vsled zdroljenja možgan in izkryavenja. Poizvedovanja so ugotovila, da je mrlič 30 letni zasebni uradnik Stanko Nikolič iz Sv. Trojice v Slavoniji. Ne ve se še ali se je zgodila nesreča na voznji ali se je iz obupa vrvel pod vlak. Baje je bil Nikolič že več mesecev brez zaslužka in je imel precej dolgov, zaradi katerih je bil baš na dan nesreče pozvan na sodišče.

Vojak ustrelil svojega tovariša. V taborišču regenta Aleksandra v Sarajevu se je odigral dne 10. t. m. — strašen dogodek. Redov Adem Imamović je stražil pri vходу v garnizijski zapor. Ko je opoldan zapustil stražo in prišel v stražnico, je vprašal svoje tovariše, kdo neki mu je — med tem, ko je bil v službi — opsoval mater Redov Muharem Mahmufovič, ki je držal skodelico v rokah ter jedel, je mirno odgovoril: "Ja sam ti opesoval mater." Adem je nato besno siknil: "Zini, da ti ne kvarim zube", te nameril s puško proti Muharemu. Strel je počil in tovariš je padel mrtov na tla. Kroglja mu je prebila srce. Vojaki so zbežali, tako da je ostal ubijalec sam pri mrtvem tovarišu. Imamoviča so takoj razorožili in vtaknili v zapor. Zakonimivo je, da sta bila Adem in Muharem dobra prijatelja.

Iz celega sveta.

Laška divjaštva. Koliko preganjanj in muke mora prestati naš zati-rani narod v južni Istri, presega vse meje. Tako n. pr. se je dogodil v Marzinguh v Istri sledeči slučaj: Za časa volitev je bilo med fašisti in domačini več spopadov. Ljudstvo se je uprlo fašistovskemu divjaštvu. V teh spopadih so imeli fašisti štiri mrtve. Orožništvo je naše ljudi tiralo kar v celih trumah v ječe, v katerih se zdaj zidujejo. Orožništvo je imelo na su-zru tudi nekoga 39letnega Janeza Babiča, češ, da je bil tudi on kriv tem spopadam. Da Babič ne pride po nedolžnem v ječo, se je začel skrivati pred orožniki. Toda vselej so ga ujeli ter neusmiljeno pretepli, ne da bi ga odgnali v zapor. Babič je uvidel, da ga orožniki ubijejo, ako ga še enkrat oobe v pest. Toda kljub skrivanju so ga zasledili. Ko je Babič zagledal orožnike, je zbežal. Orožniki so pa začeli streljati za njim. En strel je Babiča zadel v srce in nesrečnež je bil takoj mrtov. Zadeva pride sicer še v razgovor v laški državni zbornici, a čvjaštva laških fašistov ne bodo pravila.

Cehoslovaški ukrepi proti Habsburžanom. Iz Prage poročajo, da bodo tamkajšnje večinske stranke predložile parlamentu zakonski načrt o preganjanju monarhističnih spletkarjev. Glavne odredbe tega zakona so sledeče: Vsak član habsburške rodbine, kateri bi stopil brez dovoljenja cehoslovaške vlade na ozemlje cehoslov. republike, se kaznuje s 5—10 let težke ječe. Istotako se kaznuje vsako osebo, katera bi članom bivše dinastije v tem oziru pomagala. Dostmrno ječo bodo prisodili vsakomur, kdor bi deloval na to, da se v Cehoslovaški izpremeni republikanska vladavina v monarhistično (kraljevsko).

Razkralj Karl in Zita sta že dospela 16. t. m. na otok Madeira, ki juna je odkazan odslej kot bivališče. Karla in Zito je prepeljala na otok angleška lahka križarka "Kardif".

Hudomušen tat. V graški okolici so udrli te dni tatovi v klet nekoga župnišča, kjer je bilo shranjeno zelje za zimo. Neznani tatovi so odnesli zeljne glave in napisali s kredom na duri kleti "Wer auf Gott vertraut, braucht kein Kraut". (Kdor zaupa v Boga, ne rabi zelja).

Poizkušeni napad na grško kraljico. Iz Skoplja poročajo, da so neki macedonski četaši poizkusili pri selu Zelenika (na progi Skoplje—Gjevge-lija) izvršiti napad na salonski vlak, v katerem se je vozila grška kraljica Sofija v Solun. Napadalec je bilo okoli 20. Proga je pred vlakom pregledoval nadzornik Magulič. Četaši so ga ujeli in ubili. Njegov spremljevalec, neki delavec, pa je srečno pobegnil in obvestil oblast o napadu.

Velika nesreča. V Houthovi tovarni v Dolzheimu na Nemškem je eksplodiral 14. t. m. v klet bencin. Střinadstropna tovarna se je zrušila in pokopala med razvaline 5—6 delavcev. Po eksploziji bencina so se še vnele zaloge olja, na kar je nastal silovit požar, ki se danes ni pogašen. V sosednji fabriki so vsled poka in ognja popokale vse šipe in je bilo od steklenih drobocev močno poškodovanih 100 delavk.

Dijamante pojedel. Nemška vlada je strogo prepovedala izvoz dijamantov in drugih dragocnosti iz Nemčije. Pred dnevni je pa prišel trgovec Pol-lak iz Nizozemske v Berlin z namenom, da nakupi dijamantov v vrednosti več milijonov kron in jih na zvit način spravi iz Berlina na Nizozemsko. Ker je nadzorovanje potnikov na meji zelo strogo, se le malokaterim posreži tak posej. Toda zviti židovski trgovec si je znal pomagati. Kupljene dijamante, ki so bili vredni tri milijone mark in so bili večji kakor vsako pšenično zrno, je vtaknil v surovo maslo, bilo jih je 104 komadov. Na obmejni postaji, kjer je bila revizija, je pa vse dijamante s surovim maslom vred pojedel in tako prišel srečno čez mejo. Toda postalo mu je zelo slabo v želodec. Pri hljuvanju je prišlo na dan sleparstvo. Toda pred sodnijo je bil oproščen, ker so bili sodniki mnenja, da tihotapstvo blaga čez mejo v žiloveškem želodecu ni kaznjivo.

Zlato je skrtil v jajca in surovo maslo. Nedavno so nemški carinski u-

radniki pregledovali na D-vlaku proti Berlinu priljago popotnikov. Pri nekem trgovcu so našli v surovem maslu in v jajcih zlata in draguljev v vrednosti 13 milijonov mark.

Kaj je milijarda? Povsod se govori o milijardah: v privatnem življenju in državnih bilancah. Kako naj si predstavimo milijardo? V bankovcih po 1000 dinarjev za eno milijardo bi se lahko urečila biblioteka z 2000 knjigami, od katerih bi vsaka obsegala — 500 strani. Milijarda v srebru tehta 5 milijonov kilogramov. Od Kristusovega rojstva do leta 1902 je pretekla ena milijarda minut.

Gospodarstvo.
Vinogradništvo

Letošnja vina vsebujejo razmeroma precej kisline, ki pa ni neprijetna in se bo porazgubila naravnim potom pri nadaljnem dobrem razvoju vina. V slučaju potrebe zamoremo umetno pospešiti to "odpravljanje" kisline na ta način, ako mlada vina po končanem glavnem vrenju temeljito premešavamo z drožami vred. Drože so letos zdrave, ker ni bilo gnilega grozdja. Vsak teden naj se enkrat temeljito premeša. Kdor nima posebnega mešalnega droga iz pocinkanega železa, lahko meša s snažnim hlodom. Na ta način premešana vina se navadno že pred prvimi pretakanjem bolje izčistijo. V splošnem pa je to ustopenje priporočljivo le pri več ali manj nezrelih sicer pa zdravih letinskih in sorfah — ker je gotova količina kisline v vinu itak potrebna.

Razvoj sladkorja v grozdju letošnje pridelke. Vinarski in sadjarški šoti v Mariboru so ugotovili, da se je v razdobju 15 dni, namreč od 24. septembra do 9. oktobra, zvišala vsebina sladkorja pri naslednjih šestih sortah (domači nasadi): takole: pri tramčecu od 20 na 21,5%, pri silvancu od 19,5 na 21,5%, pri belem burgundcu od 18,5 na 21,5%, pri laskem rizlingu od 18,5 na 21,5%, pri šiponu (Moster) od 15,5 na 20,5%, pri rizlingu (mala graševina) od 15 na 20%.

Oddaja vinskih trti iz državnih trtnih nasadov. Spomladi leta 1922 se bodo oddajale trte iz državnih trtnih nasadov. Vinarsko nadzorništvo v Mariboru ima na razpolago okoli 70 tisoč cepljen, 25.000 korenjakov in 200.000 ključev. Cene bodo sledeče: 1. cepjenke Ia, za 100 komadov 350 K; cepjenke IIa za 100 komadov 150 K; 2. korenjaki Ia, za 100 komadov 70 kron; korenjaki IIa, za 100 komadov 35 K; 3. ključji Ia za 100 komadov 20 kron; ključji IIa za 100 komadov 10 kron; Te cene veljajo le za manj imovite posestnike, ki doprinesejo od pristojne občine tozadevno potrdilo. Vsem drugim naročnikom se bodo trte zaračunale 70% dražje. Nasprotno se cene v slučajih dokazane revščine cen znižajo za 25%. Nadalje veljajo te cene le na oddajnem mestu v pristojni državni trtnici. Omot in dovoz na železnico ali pošto se zaračunajo posebej. Trte dobijo le vinogradniki iz Slovenije, ki se zavežejo, da bodo iste sadili na lastni zemlji. Pri dodelitvi korenjakov se bo oziralo v prvi vrsti na one naročnike, ki nameravajo zasaditi lastni matičnjak, pri dodelitvi ključev pa na one, ki cepijo trta za lastni vinograd in ne za za prodajo in ki doprinesejo tozadevno potrdilo pristojne občine. Naročila se sprejemajo pri drž. trtnici nasadih in pri pristojnem vinarskem nadzorništvu v Mariboru in sicer najkasneje do konca novembra 1921. Po tem roku se trte razdelijo sorazmerno med vse upravičene naročnike, katerim se dostavi tozadevna nakaznica. Vsak naročnik, ki se mu nakažejo naročene vrste trt, je obvezan iste prevzeti in plačati. Naročniki, ki dobijo dodeljene druge sorte nego so jih naročili v nadomestilo, morajo nakaznico, če dodeljenih vrst ne želijo, tekom 14 dni s priporočeno pošto vrniti, drugače so tudi oni zavezani nakazane trte prevzeti in plačati.

1. Kmet. podružnica v Ptujju priredi v nedeljo, dne 27. novembra v dvorani g. Zupančič poučno zborovanje. — Začetek bo ob 9. uri predpoldne. Predoval bo g. predsednik Kmetijske družbe za Slovenijo Gust. Pirc o kmetijstvu itd. Pri tej priliki se bodo sbrlemala tudi naročnina za galico in

udnina za leto 1922. K obilni udeležbi vabí načelnik.

Cebelarstva podružnica za okraj Sv. Lenart s sedežem pri Sv. Trojici v Slov. gor. vabi uljudno vse člane in prijatelje čebelarstva na obč. zbor, ki se vrši dne 18. dec. 1921, dopoldne ob 9. uri v gostilni g. Antonije Arnus pri Sv. Lenartu v Slov. gor. K obilni udeležbi vabimo prijatelje čebelic!

Slinovka in parkljevka se spet širi. Pokrajinska uprava za Slovenijo je proglasila za okužene okoliše sledeče kraje: 1. vse občine političnega okraja logaškega in občino Vrhnika. 2. Vse občine sodnega okraja brežiškega in občine Arneško, Anže, Blanca, Gorica, Rajhenburg, Sevnica ter Sitolovnik sodnega okraja sevniškega. V teh navedenih krajih, se je strogo držati zdravstvenih predpisov in določil, objavljenih v „Uradnem listu“ št. 136.

Uvoz živine v Italijo zopet dovoljen. Italijanska vlada je dovolila uvoz živine pod sledečimi pogoji: Živina se pušči v živem stanju do Trsta in Ankone, kjer se v klavnicah pokolje, tako da pride le mrzlo meso v državo. V vsa druga mesta je uvoz popolnoma prepovedan.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na zadnji živinski sejm so prignali: 10 bikov, 126 volov, 344 krav, 7 telet in 7 konjev. Skupaj 494 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 15—18 K, poldebili voli 11—14 K, plemenski voli 11—14 K, bikji za klanje 9—11 K, klavne krave, debele, 12—14 K, plemenske krave 7—12 K, molzne krave 12—16 K, breje krave 10—16 K, mlada živina 7—13 K, teleta 14—16 K za 1 kilogram žive teže. Krave za klobasarije 1 kg žive teže 6—7 K.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 11. novembra 1921 so pripeljali radi slabega vremena samo 20 komadov svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 tednov stari, komad 150—200 K, 6—7 tednov stari 300 do 350 K, 5—6 mesecev stari 1200—1500 K eno leto stari 3000—3500 K. Plemenskih in polpitanih svinj sploh ni bilo na sejm.

Mesne cene v Mariboru: Volov' meso prve vrste 1 kg 22—24 K, druge vrste 18—20 K. Meso od bikov, krav, telet 16 K. Telečje meso prve vrste 20 K, druge vrste 18 K. Svinjsko meso sveže 22 K.

Na živinskem sejmju v Ptuju. V torek, 15. novembra so se cene gove-

ji živini precej dvignile. Ljubljanski in zagrebški kupci so plačevali vole, ki so tehtali nad 1200 kg po 18 do 20 K 1 kg žive teže. Izjemo je delal posebno lep par volov, za katere je plačal ljubljanski Predovič celo 24 K. Tehtali so okoli 1600 kg. Italijanskih kupcev ni bilo.

Zivinske cene na Hrvaškem. Povprečne cene živini na hrvaških tržiščih so sledeče: V zagrebški županiji: voli 16—20 K, biki 12—16 K, in krave 12—16 K; v bjelovarsko-križevski županiji: voli 18—26 K, biki 14—20 K, krave pa 10—18 K za kilogr. žive teže.

Podjetni domačini. Družba „Mesa“ v Mariboru je dosegla da lahko s posebnim hladilnim vlakom vozi vsak teden 5—6 vagonov mesa v Svico. — Prevoz mesa se vrši v vagonih, v katerih električni obrat sproti proizvajajo led, tako da se meso na dolgi poti prav nič ne skvari. V Svici pride en kilogram govejega mesa v naši valuti na 150—200 K. Sviciarji prodajajo svojo živino kot drago plemensko živino v druge države, meso pa uvažajo.

Zvišanje krušnih cen v Beogradu. V Beogradu so zvišali krušne cene takole: črni kruh 3 dinarje, beli kruh 4 dinarje 30 para. Cene se razumejo v kilogramih.

Cene poljskim pridelkom. Vслед padanja vrednosti našega denarja so v preteklem tednu žitne cene in cene za druge poljske pridelke močno poskočile. Tudi slabe prometne razmere so mnogo pripomogle k stalnemu naraščanju žitnih cen. Na žitnem trgu v Zagrebu je bilo v prejšnjem tednu — prav malo pšenice. Prodajala se je po 1200 do 1300 K za materski stot. Na žitnem trgu so ponujali rž samo srbskega izvora in so jo plačevali po 750 do 770 K za materski stot. Tudi ječmen je bil samo srbskega izvora in le slabo blago, za katerega ni bilo dosti popraševanja. Prvovrstno blago so pa kupovali po 1100 K za materski stot. Popraševanje po ovsu je precej popustilo. Cene so se gibale med 750—770 K za materski stot. Očiščeno blago je pa doseglo ceno 800—820 K. Po stari koruzi je bilo popraševanje zelo živahno in temu primerne so bile tudi cene, ki so se gibale okrog 1100 K. Nove koruze ni bilo dosti, večinoma blago iz Banata in je stal materski stot 840—870 K. Po moki je bilo popraševanje zelo živahno, zlasti po kupcih iz Češke. Cene so bile za nularco 18 do 18,40 K za kilogram, za krušno mo-

ko pa od 15 do 16,50 K za kilogram. Otrobov je bilo malo na trgu. Meterski stot je stal 530—640 K. Fižol so kupovali samo za domačo potrebo. Pisani fižol je stal 1000 K, beli 1200 K met. stot.

Novi motorni plugi. Neka dunajska tvrdka je izdelala novo vrsto malih motornih plugov, ki orjejo 70 cm globoko. Motor ima 12 konjskih sil in se more uporabiti tudi drugje. Poizkusi so se jako dobro obnesli.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu tudi v pretekli dobi ni bilo nobenega živahnega popraševanja po hmelju. Za prvovrstni hmelj so ponujali 500—6400 čehoslovaških kron za 50 kg., za tuj hmelj pa po 4800—5000 K za 50 kg. Cene so padle za 200—300 K pri kilogramu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 268 naših kron. Za 100 nemških mark je plačati 11% naših kron, za 100 avstrijskih kron 6, za 100 čehoslovaških kron 299—302, za 100 laških lir 1050 jugoslovanskih kron. 1 franc. frank stane 19% naših kron. Vrednost našega denarja je poskočila za 40 točk in notira v Curihu 1,90.

Dopisi.

Sv. Miklavž pri Mariboru. Volitev župana se vrši prihodnji petek, 18. novembra popoldne. Dosedanji župan vrli našinec g. Florjančič ne sprejme več županskega mesta. Gospod Florjančič je bil eden najbolj delavnih županov mariborskega okraja.

St. Ilj v Slov. gor. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 20. novembra popoldne po večernicah v Slovenskem domu veselico z igro: „Stari in mladi“, petjem in godbo. Prijatelji, povabljeni.

St. Ilj pod Turjakom. V nedeljo, dne 20. t. m., po rani maši shod SKZ v gostilni Fr. Rozman. Poroča poslanec Pušenjak Pridite!

Grize pri Celju. Če grižki liberalci kaj zapišejo v svojih listih, se nihče ne zmeni za njihove klobasarije. Zato so primorani, da na svoje stroške pošljejo svojo duševno revščino našim pristašem. Ko pa „Straža“ ter „Gospodar“ delita grižkim liberalcem pošteno po predpisih, svigajo od hiše do hiše in poprašujejo po dotičnih izvodih naših listov. Ker pa nihče rad ne posojuje, zato priporočamo gospodom liberalcem, naj si raje naroče in plačajo naše liste. S tem bodo podprli dobro stvar.

Listnica uredništva.

Dakliški vrtec bo zopet prinesel „Gospodar“, kakor hitro mu bodo poslale naše vrle mladenke za vrtec dovolj gradiva. Vse one pa, ki so nam poslale dopise že za to številko, prosimo potrpljenja.

Lepo darilo za Miklavževo in za Rožič. „Klaverjev koledar 1. 1922.“ Ima poučno in zabavno vsebino, lepe afrikanske povestice in slike. Stane samo 5 K, pri naročbi 12 zvodov damo enega povrh. Vsem prijateljem misijonov, kršč. družin, Marijinim družbam in drugim društvom ga toplo priporočamo. — „M'sonski koledarček za mladi 1922.“ Letos prvič izšel. Poučna in zabavna vsebina, nalašč za otroke. Lepe zamorske povestice, mešane s slikami, bodo vzbudile v naših otrocih duha požrtvovalnosti, katerega svet danes tako malo pozna, in vnele ljubezen do sv. vere in za oči naših duš naših poganskih bratov. Stariši, učitelji in vzgojitelji ne morete napraviti otrokom večjega veselja, kot če jim naročite ta lepi novi koledarček! En izvod stane samo 3 K, pri naročbi 6 izvodov skupaj eden povrh. Oba koledarja se dobata pri družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva ulica 3.

Orlovski koledarček je dotiskan. Vслед lepe vezave, primerne oblike in izbrane vsobine naj ne boče člana orlovске organizacije, ki bi si ga ne preskrbel. Naroča se samo pri Orlovski podzvezi v Ljubljani, Ljudski dom II.

Previdni ljudje iščejo vedno pri kupovanju najbolj zanesljiv in zmoin vrtelec. Popolno zaupanje zasluži svetovno nana eksportna tvrdka H. Suttner, Ljubljana št. 992, od katere ure uživajo svetovni glas, ker vsaka Suttnerjeva ura, tudi najcenejša ima zanesljivi dober stroj. Ta tvrdka ima veliko zalogo verižic, prstanov, raznih predmetov iz zlata in srebra in drugih koristnih potrebščin.

Trgovski učenec

priden fant iz poštene hiše z dobro šolsko oliko več obojnega jezika se takoj sprejme v trgovino z železom in špecerijo Ivo Andraschitz Maribor. 777

LJUDSKA IZOBRAZBA

Pobrigajte se za izobraževalne tečaje!

Letošnja zima je prikašljala rano in obeta biti dolga ter ostra. V tej skoro gotovo dolgi zimi bo časa dovolj, da poskrbimo naši mladini za njen vsestranski napredek glede izobrazbe. Naši preizkušeni mladinojubi in vztrajni delavci na polju prave ljudske izobrazbe so se že temeljito posvetovali, kje, koliko in s kakim programom bodo prirejali izobraževalne tečaje za naša vrla dekleta, fante in odrasle. Dolžnost naših ljudskih mas je, da se tudi pridno, mnogoštevilno, z vso vnemo ter pazljivostjo udeležuje teh tečajev. Vsopred teh različnih tečajev bo tako pestro zanimiv, da bo lahko črpal iz njega naš slov. štajerski navadni človek veliko prepotrebne znanja v političnem, gospodarskem, organizatoričnem in sploh kulturnem oziru v živi besedi iz ust naših najboljših govornikov in strokovnjakov.

V teh povojnih časih smo že spravili našo mladež na predvojno duševno stopinjo mi krščansko misleči Slovenci potom že prirejenih izobraževalnih tečajev, katerih vsestransko izobraževalno moč jim mora priznati pač vsakdo, ki se jih je udeležil v teh letih obstanka naše nove države. Naša dolžnost pa je, da spravimo našega navadnega človeka ne samo na

stopinjo predvojne izobrazbe, ampak hočemo in moramo iti dalje, ker tudi naš priprosti narod bi naj bil duševni kvas naše mladostne Jugoslavije. Hočemo dalje z izobrazbo našega naroda, potem mu moramo kot inteligenci vsenčističa, tako ponuditi masam naroda nekaka kratkodobna ljudska vseučilišča — izobraževalne tečaje.

Ravno letošnja zima bodi čas poslušanja in izobrazbe na ljudskih vseučiliščih — izobraževalnih tečajih kateri naj bodo tudi tako polnoštevilno obiskani, kot n. pr. ljubljansko vseučilišče in univerza.

Nekaj izobraževalnih tečajev je že razpisanih in objavljenih, drugi še bodo in kjer jih še želijo, naj nam javijo, voditelji in predavatelji teh tečajev bodo vedno radovoljnim sroem na razpolago ljudskemu vabilu in klicu. Ako bodo izobraževalni tečajji letošnjo zimo dobro uspeli, nam bodo obrodili za prihodnje volilne sad pravega političnega spoznanja, katerega posledica bo potem od sedanjega mnogo boljši gospodarski razvoj Slovenije in celotne države.

Porabite zimski čas za izobrazbo!

(Piše kmet iz zasneženega Pohorja.)

Svojčas, ko še ni bilo časopisov in bore malo knjig so porabili naši

predniki stari ter mladi zimsko večerne ure za medsebojno izmenjavo mišljenja, novic in pripovedk. Kako nekaj slovensko lepega in mikavega so bili sestanki na zimskih kmetijskih prejah. Staro ter mlado se je veselilo dolgih zimskih večerov, ki so jim nudili dovolj časa, da so se obiskovali, pripovedovali ter poslušali, kar so doživeli med letom. Veliko lepega in koristnega so bili za naše stare, sicer dolgočasni zimski večeri v dobi, ko ni bilo časopisov in je bila tudi knjiga redka prikazen.

Starejšim našim gospodarjem in gospodinjam pa bo še tudi v živem spominu, kako so jim v njihovi mlajši dobi, ko je obhajala že tudi tiskana knjiga svoj vhod v našo slovensko hišo po deželi, čitali v zimskih večerih iz podučnih ter povestnih knjig razne dobre babice in tetice.

Danes smo ravno v naši državi mi Slovenci tako srečni, da sta knjiga in časopis nekaj vsakdanjega za skoro vsako hišo in najrevnejše sloje.

Ravno sedaj v teh dolgih zimskih večerih sem vas spomnil kratko na že davno prošlost naših prednikov, ki so porabljali temničasti zimski čas v svoj telesni odih, pa tudi v duševno izobrazbo, napredek in zabavo. Tudi danes nikakor ne smemo zaostati za našimi predniki. Dobra knjiga, dober

časopis morata biti tudi danes naši kmetijski hiši v pozimskem času v zabavo in poduk.

V spomladi, poletju in jeseni se je trudilo staro in mlado našega kmetijskega naroda s pehanjem za tolo, za duševno likanje je bilo malo časa. Kar smo zamudili v delavni letni dobi, to nadomestimo v zimskih večerih. Ni lepšega prizora, kot videi slovensko družino pri skupni molitvi, skupnem delu in skupni izobrazbi.

Ko nekdanj, kakor sem omenil zgoraj, se zliira tudi danes v zimskem času staro, odraslo in mlado k skupnim večernim sestankom po hišah.

Mesto praznega govoričenja in trošenja opravljivih in obrekljivih govoric, porabite rajši zimске ure skupnih sestankov za čitanje in medsebojno izmenjavo novic, ki ste jih zvedeli iz dobrega časopisja.

Kako malo in slabo n. pr. poznajo naši kmetijski gospodarji razmere v naši državi na zunaj in na znotraj. Nekateri čitajo o tej naši novi državi, a ne razumejo vsega, naj mu razložita ter pojasni nerazumljivo sosed, ki je bolj pristopen razumevanju naših novih — jugoslovanskih razmer.

Kar pišeta o dobrih in slabih razmerah v naši državi „Straža“ in „Gospodar“, to bi moralo romati od ušesa do ušesa, potem boste tudi raz-

Mladenci, dekleta! Na delo za naše liste!